

KEMENESALJA

VEGETES TARTALMU FÜGGETLEN LAP.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.

Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felolós szerkesztő:

DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Czellődmőkön. Ide intézendők a szellemi részt illető közlemények hirdetések és mindennemű pénzületékek.

István napja.

Magyarok Istene, fönk a magas égben,
Kinek jobbjá mellett ül István király,
Hozzád szól imában az én árva népem,
Melyet ezer éve ront pártos vízály.
Adj erőt minékünk, magyarok javára,
Támaszd föl a régi, a szent jobb kezét,
Amely holttelem bár, most is meg van áldva
S kétséges utunkon még most is vezet.

Támaszd föl, nagy Isten, szükség most van
Nyomor, baj kíséri a te nemzeted. (rája),
Sok ezer irigy szem les szegény hazánkra,
A sok jó barátunk mind minket temet,
Tanácsol mindenki s a vesztünk akarja
S kinek tenni kéne, az mind tétova,
Csak tűnődik lomhán, se esze, se karja,
Mozgatják . . . Magától nem mozdul soha:

A mező kalaszát jégeső csépelte,
Alig akad itt-ott betéző falat;
Mi a népet tartja, egyedül a lelke,
Most is úgy, mint mindig ezer év alatt.

Huzza az igáját, egy zokszava sincsen,
Régi, bus erénye már a türelem.
Váltsd örömré buját, hatalmas nagy Isten,
Könyörülj meg végre árva népeden.

Önts világságókat a vezérő főkébe,
A ravasz számításat sujtsd porba le,
Vájj utat végtelen, örökös időkre,
Hogy azon haladjon Árpád nézede.
Adj erőt minékünk, szép hazánk javára,
Támaszd föl a régi, a szent jobb kezét,
Amely minden izben százszor meg van áldva
S kétséges utunkon még most is vezet.

Segély a gazdáknak.

A földmivélésügyi miniszter az évi költségvetésbe bizonyos összeget szokott azzal a célzattal fölvenni, hogy a törvényhatósági gazdasági egyesületeknek oly államsegélyt létesítsen, amelyet nem évről-évre kell kérniök s amely összeg állandó költségvetési tételként tíz évre biztosítottatik.

Mindenki ismeri a gazdasági egyesületek áldásos működését, melyek még ellenlábasuk, a merkantilisták sem vonhatnak kétségbe. Ezek közé tartozik a többi közt a *Vasvármegyei Gazdasági Egyesület*, amely hosszu évek óta gyakorolja híven, ügybuzgalommal és a legjobb indulattal a kisgazdákra nézve a szó szoros értelmében — jótékony-ságát és amelynek élén ez időben *Végh Endre* nagybirtokos, mint elnök áll, igazgató-titkára pedig *Rösztler Károly* jeles nemzetgazda.

Ez a működés azonban még nem öleli föl a gazdaság minden ágazatát, üdvös hatásait még nem érzi a gazdaság közönség minden rétege. S ez természetesen is, mert a földmivélésügyi kormányknak ez az intézménye még csak gyermekkorát éli. Annál biztatóbb azonban folyton növekvő fejlődése, terjeszkedése, mely garanciát nyújt arra nézve, hogy idővel hatalmas lendülettel fog adni mezőgazdaságunknak.

A betörő.

Írta: Farkas István.

(Vége.)

— Endre — rebegé Emilia — ne vivj vele, ő híres verekedő.

— Hires — gyilkos; de ha vivni akar velem, ám én készen vagyok.

A báró két vitort akasztott le a falról. Hosszu, négyszögletes, acélból készült egyenes szuró eszközt, borotva élesre és tühegyesre kifestve.

Aki ezzel viv, életre-halálra küzd.

— Érdemes vagy arra diák, hogy leszurjalak?

— Ha nem tartasz érdemesnek rá, ne vivj. De ne feledd el, én is ember vagyok a talpamon! — vágott vissza a diák.

Levetették kabátjaikat. Endre feltúrte inguját s szétnyitotta mellén a ruhát.

— Ha itt eltalálsz, derék ember vagy!

— kiáltott a szintén vetkőző Nyitrayra.

— Endre, az Istenért, ne vivj! — könyörgött az asszony.

— Ne félj. A sors keze majd megmutatja, melyikünk érdemel meg téged.

Felaliottak. Istenkisértés, párba egy lucifer és egy tanulatlan szegény diák között, akinek ily fegyver még nem volt a kezében.

Összecsapott a két férfiú. Nyitray szurt, de Endre mint a gondolat, úgy ugrott félre előle. Bátran keresztül döfötte volna ellenfelét, de csak hagyta, hogy ismét szemközt állhassanak. Mint a villám, úgy rohantak egymásnak s a másik pillanatban Nyitray tőre két darabban volt. Az egyik magas ivben repült a tükörnek, összetörve azt. A csonka törzs a báró kezében maradt, a diák megint leszurhatta volna.

— Végy más fegyvert — szölt Endre, — ezzel nem tudsz vivni.

Támolygó léptekkel ment a szekrények egyikéhez s két kardot húzott elő.

— Hát mindenáron meg akarsz halni, báró?

— Hallgass diák. Rajta!

Csörgött a két acél, amint összeestek. A leány arcát eltakarva hevert a függönyök mögött s olykor mert csak előnézni. Hanem amint látta, mily dühösen ront férje a még készülődő diákra, elsikoltá magát s magánkívül hanyatlott vissza a földre.

Ez a sikoly mentette meg a diák életét. Mert, amint ő a kard fureca markolatát nézte, a báró egy csapást mért a fejére. De a sikoltásra felemelte kardját a diák, felfogva a nehéz kard ütését, mely most már ahelyett a markolaton át a diák karját vágta meg.

Erre már ő is dühös lett. Egy ügyes fogással hatra felé szorítá ellenfelét, villant a kard s a másik percben erős vérsugár tört elő a báró vállából; a diák átvágta ütérét.

Rettenetes kiáltással rogyott az ifju lábai elé; az pedig kivette kebléből a levél-csomót s megtört szemei elé tartotta.

— Ezeket ő írta nekem. De csak halj meg nyugodtan, ő nem lesz az enyém! Ő egy magasabbnak, az Istennek lesz a menyasszonya!

A Dunántul legnagyobb és legregibb cege!

KRAUSZ és KOREIN NAGYÁRUHÁZA PAPAN.

Legjobb anyagból készült, legújabb fazonu női és gyermekfelöltőt a közelgő őszi szezonra előnyös áron ajánlja a t. vevőközönség szives figyelmébe. — Választékot szivesen küldünk, felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

Szigoruan szabott árak!

Nem lehet a gazdasági egyesületeket azzal vádolni, hogy nem volna érzékük a kisgazdák sorsát illetően. Azt hisszük azonban, hogy ezen a téren még sok, igen sok a tennivalójuk. Nem lehet arról szó, hogy mulasztások terhelik őket ebben a tekintetben, mert hiszen még minden szakkérdés megoldására elegendő idejük nem volt, de bizonyos, hogy földadatuknak csak úgy fognak megfelelni, ha ezentúl **meg fokozottabb** figyelmet fordítanak a kisgazdák ügyeinek.

Mert ha a mezőgazdaság izmosítására a nagybirtokosok gazdaságainak fejlesztése bizonyára alkalmasabb a kisbirtokénál, még sem szabad szem előtt téveszteni azt a nagy szociális földadatot, mely a gazdasági egyesületekre az összes gazdaközönség fölsegélyezését illetőleg háramlik.

Tisztában kell lennünk azzal, hogy az ipar és kereskedelem többet kívánt, mint elért nagyranövelése nem oldható föl attól a kötelességtől, hogy ezt a kiválóan agrikulturára predesztinált országot leghivebb, legjelentékenyebb jövedelmi forrásának kibővítéséhez kell vezetnünk. Erre csak az ésszerű (racionális) gazdálkodás alkalmas. Ezt pedig kisgazdánk legnagyobb része nem érti még. Egyik-másik pedzi ugyan már, de egyrészt hiányzanak neki a szükséges elméleti (teoretikus) előismeretek, másrészt meg nem tud a hozzávaló anyagi eszközökhöz jutni.

Maga a mezőgazdaság sem szenved ez által oly nagy kárt, mint az egész ország. Mert amit mezőgazdaság a kisgazdák ósdi gazdasága által vesz, azt — ha nem is teljesen, — de mégis pótolja a nagybirtokosok okszerű gazdálkodása (ökonómia). Ám mi pótolja azt a veszteséget, mely a nemzetet az

által éri, hogy a helytelenül gazdálkodó zsöllér itthon föntartani nem tudván magát, kénytelen kivándorolni? . . .

Az állami segélyt első sorban ennek a bajnak az enyhítésére kellene fordítaniok a gazdasági egyesületeknek. Arra nem elég az állami segély, hogy minden esetben anyagi támogatást lehetne belőle nyújtani a megszorult kisgazdáknak; de arra biztosan felül, hogy a kisgazdákat **gyakorlati** utmutatásokkal okszerű gazdálkodásra lehesen tanítani és szoktatni. Vármegyénkben itt-ott a gazdakörökben, szociális egyesületekben stb. már megkísérelték, míg azok a csupán mindig teoretikus fölolvadások, amelyek legtöbb esetben rendszer nélkül és tartalom nélkül tartanak, nagyon, de nagyon kevés hasznot hajtanak.

Ha erre fogják fordítani a gazdasági egyesületek az állam szubvencióját, akkor annak áldásait előbb-utóbb az egész ország fogja élvezni.

A községi faiskolák ügyét pedig vármegyénkben is egészen a vármegyei gazdasági egyesület hatáskörébe kellene átadni, hogy azok fölött rendszeres fölügyeletet gyakoroljon s azokat működésükben irányítsa és támogassa. A faiskolák fölügyelése a mai rendszer szerint kevésbé, vagy éppen sok községben a faiskolák nem felelnek meg a célnak, nemes földadatuknak.

A vármegye törvényhatóságának kötelessége, hogy a gazdasági egyesületeket támogassa. Ebben a tekintetben Vasvármegye az elsők között áll; vármegyénk gazdasági egyesületének választmányában pedig egytől-egyig oly kitűnő férfiak foglalnak helyet, akik a kisgazdák érdekeit mindenkor szívükön viselték. Es ez a jövőre nézve megnyugtató.

Ének

szent István Magyarország első apostoli királyának „dicsőséges jobb kezéről” *)

Oh dicsőséges szent jobb kéz,
Melyet magyar ohajtva néz;
Drága kincse népeknek,
Nagy öröme szívünknek.

Mikor te reábi tekintünk,
Buzgósagra kerjed lelkünk,
Jut eszünkbe szentséged,
Es sok jöteleményed.

A te jóvótold tenyerkent,
Nagy buhosagod arvizkent
Ömött nem csak hazánkra,
Hanem egész vilagra.

Bus árvának, özvegyeknek,
Szegényeknek, betegeknek
Ah mennyi sok jót tettél,
S rajtuk háosyos segített!

Azért Isten több csodakkal,
Ritka rothatatlansággal
Dicsőít kezedet,
Hirdeté szentségedet.

Erről forró haladással,
Közönséges vigadással
Ma együtt emlékezzünk,
Es szívbeli örvendezzünk.

Isten jóvöltát dicsérik,
Es alkaiad arra kérjük:
Vezesse királyunkat,
Baldogítsa honunkat!

*) Os Budavárban augusztus 20-án a körmenet alatt a hívek éneklék, de már több, a 18 századból származó versekkel és versokkal megtöltve. Az itt közölt régi ének eredeti, és bizonyos, hogy az első vers 1484. évben Nürnbergben (Bajorországban) nyomtatott; éppen eredetiségét tekintve történeti szempontból másvallásuakra nézve is érdemes. Az első vers eredetije régi írásmód szerint:

„O deucheseeges zenth job keez
Mely et magyar ohaitua neez
Dragaa kincse neepeunkne
Nagy öröme ziveunkne.”

Az ének dallama Bogisich Mihály állítása szerint szintén a 18-ik századból való és azt nálunk is éneklé a nép. A Tárkányi-féle énektárban föllálítható (»Dicséressék oh Márius.») B. Gy.

A báró holtan és hidegen feküdt a terem közepén. Ő és a diák ott álltak mellette szótlanul.

— Asszonyom — rebegé Endre — itt vannak a levelek s a végrendelet. Én megbüntettem őt, mert ő az ön fivérének és atyjának; Egerszeghy Tibor grófnak a gyilkosa, az ön boldogságom elrablója. Megmentettem őnt a biztos pusztulástól, őt az akasztófától; legalább becsületesen halt meg. Imádtam őnt, de ezentúl **nem szabad** szeretnem. Az ő halála áttörhetlen falat vont közénk. Emlékelem van öntől: két seb, egyik itt a karomon, a másik belül a szívemben, amelynek a helye mindig megmarad. S a fizetség ezért a tettért az legyen, hogy szentelje hátralevő napjait annak, akit szeretni **kell!**

— Értem . . . érttem — **hözegé a leány.**
Ugy lesz!

— Isten vele . . . Emilia!

— Mire a leány feleszmélt, Endre már

eltűnt a teremből s mint az örült futott ki, a hideg éjszakába . . .

Valahol messze, a Kárpátok rideg bércei közt áll egy ósregi kolostor. Falai félig rombadőltek már, közéjük csak éjjelenként látogatnak el a halalmadarak . . . A vándor is elkerüli ezt az átkozott, ódon kastélyt melyben valamikor a leghiresebb rablólovagok tanyáztak . . . Erdővel körülvéve, elzárva minden fajtól, minden elől . . .

S ott él egy ósz remete. Ott a vizes kőfalak közt, baglyok társaságában tartózkodik . . . hej, valamikor mások közt tartózkodott . . .

Remete társai mind elhaltak már. Ő maga él itt, mint eltévedt madár.

— Valahol messze, valahol távol . . .

Kiadó üzlethelyiség.

TÁGAS ÜZLET MELLÉKHELYISÉGGEL KIADÓ.

A Kossuth Lajos-utca ujonnan épült emeletes házában (Dinkgreve-féle ház) egy szép,

Ha meghalok . . .

Ha meghalok, ne jöjjenek kérések,
El a temetésre,
Mert nem tudnék békén szállni
Sírom éjélebe.
A síromra, koporsómra
Virágot ne tegyél,
Hisz' a virág szerelemről,
Boldogságról regél.

Jöjj ki akkor s borulj sírom
Zöldülő hantjára,
Ha megered hűtlen szived
Vért patkózó árja.
Kiszáradt majd koporsómból
S lecsókolom könnyed,
Mert én még a föld alatt is
Hűn szeretlek Téged.

Szabó Gyula.

H I R E K.

A király születése napján, holnap, az egész magyar nemzet lelkesen ünnepel és egyházaink templomaiban buzgón kérjük Istent, hogy apostoli fejedelmünket éltesse teljes erőben és jó egészségben mindnyajunk öröme és dicsőségére sokáig!

Bucsubankett. Hétfőn este a helybeli fűtőház mozdonyvezetői kara saját Otthonában bucsubankettet rendezett Erdős Mór fűtőházfőnök tiszteletére, aki tudvalegőleg a debreceni üzletvezetőség vontatási osztályába helyeztetett át. A banketten résztvett Daniel Géza, az új fűtőházfőnök is, a szombathelyi üzletvezetőség részéről: Salamon főellenőr, állomásunk részéről: Kelemen Tivadar felügyelő, állomási főnök, dr. Szlavay Zoltán Puhiman: Vince, az osztálymérnökség részéről: Buresch Richárd osztálymérnök, Csapó Samu és Gandalovits János mérnökök, a városbeli társadalmat dr. Scheiber Zsigmond, dr. Szalberger Ernő, a Sághegyi bányát pedig Wittmann Andor képviselte. Jelen volt még mintegy husz mozdonyvezető és mintegy ugyanannyi egyéb személyzet, összesen vagy hatvanan. A bankett mindvégig derült hangulatban folyt le Sarkózy Gábor cigányzenekarunk közreműködése mellett s a reggeli órákban ért véget. Mondanunk se kell, hogy számos köszöntő hangzott el, melyek mind-egyike szerencsekívánalmat fejezett ki a távozó főnök új beosztásában. Schmidt József mozdonyvezető, mint az Otthon elnöke, ez alkalommal felajánlotta Daniel Géza fűtőházfőnöknek az Otthon védnökséget, aki készséggel fogadta el ezt a kitüntető bizalmat, hangsúlyozván, hogy személyzetének üdvé és jólété fogja új beosztásában vezérelni s arra fog törekedni, hogy a megelégedettséget általánossá tegye.

Lelkészavatás. Gyurátz Ferenc, a dunántúli ev. egyházkerület püspöke az idén Körmentőden fogja papja avatni a teológia végzett növendékeit. A papavatás fényes egyházi ünnepségek keretében fog megtörténni.

Milyen az uri modor? Ezek a czellődmőkiek megátalkodottul rossz emberek: nem akarják észrevenni azokat, akik magukat többnek képzik az által embereknel és nem honorálják az ő szellemi kvalifikációjukat, amiről egyébként írott dokumentum is tanuskodik. Valóban úgy áll a dolog, hogy aki tiszteltetni akar, előbb tanuljon meg másokat is tisztelni, e nélkül Czellődmőkön szürke ember marad. A jelenben éppen feltűnő esetet tapasztalunk napról-napra. Rosszul esik ezeknek, hogy nem levett kalappal süvegenk őket a parókák; őket, feszült leplekkel menik az utca aszfaltját. Elvárnak ezek a jó urak, ha mások, náuknál sokkal idősebbek

és érdemben gazdagabbak földig hajlongának előttük, mondván: tekintetes ur, csókolom a kezét! De mert misem használ, talán mégis találok valamelyes módszert, ami észretérítene a proletar népséget és ami élénk megkülönböztetéssel szolgálja közöttük és a közönséges pleb-jusok között. Megvan! mondják ok. Fűtőolni kell: te kell fűtőolni mindenkit, fűtőolni kell mindenkire s akkor megszűnik az az ignortum, amiben eddig részesültek. A héten pl. egy urfi köszönés helyett fűttszóval lépett a kavéház termébe és a módszer bevált: nagyot köszönt neki a — pincér. Hogy a többi jelenlévő vendég mit gondolt magában a sértő viselkedésű fiatal úrról, azzal mit sem törődik ő, nem is érdekli. A feltűnési viselkedés: narkotizálja az érteket, de ez nem fontos, mert mindenkire fűtőolni előkelő modorra vall és noblis.

Jégverés. A múlt vasárnapi esős időjárás nem miudenütt végződött oly simán, mint nálunk. A járás némely vidékén zivatart keretében folyt le, Nemeskereszturon pedig nagy jégeső pusztított. A diónyi jégek nagy károkat okoztak a szőlő- és gyümölcsstermésben.

Iskolaszéki gyűlés. A czellődmőkli róm. kath. iskolaszék f. hó 11-én gyűlést tartott, melyen Ban János elnök beszámolt a lefolyt tanévről, mit az iskolaszék örömmel vett tudomásul. Majd a hitközségi adókövetést fogadtak el. Több kevesbe fontos ügy letargyalásával a gyűlést az elnök bezártta.

A Germania életbiztosító részvénytársaság munkakeptelenség esete: a biztosított összegben kívül még évi járadékot is fizet a biztosított feleknek.

Pénzüntézetek adókövetése. Tegnap délután két órákor városunkban működött az adókövető bizottság. Ezuttal a pénzüntézetek, egyesületek és egyéb nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adóját állapították meg. A bizottság innen tovább megy és sorra veszi a járások székhelyeit.

Táncmultságok. A kemenesmagasi ev. nőegylet ma rendezi műkedvelői színelőadásal egybekötött nyári táncmultságot. Színtre kerül a János vitéz című háromfelvonásos operette. — A vönöczki róm. kath. hitközség újonnan épült iskolájának javára f. hó 20-án előadással egybekötött táncvigalmat rendez. — A nagysimonyi polgari olvasókör ez idén is megtartja nyári mulatságát és pedig e hó 24-én és műkedvelői színelőadásal egybekötte. A tiszta jövedelem saját könyvtára javára fordítatik.

Leégett gabonatermés. Janosházán a héten nagy tűzvesz pusztított Eisinger Izidor széruskertjén. A cseplőgő kiszállt szikrájától kigyuladt a gabonaszálg s az egész termés és száma leégett. A kár több ezer koronát tesz ki.

Térzene. A sárvári fuvőzenekar f. hó 24-én, vagyis jövő vasárnap délután fél négy órákor a Szentharomság-téren, 6 órákor pedig az állomás előtti téren térzenét rendez. A zenekar ezután a Griff-szálló kerthelyiségében hangversenyt ad szabad bemenet mellett.

Nagy-imonyi hírek. Hogy mi minden történik Nagysimonyiban, eddig is bő tapasztalatok tanuskodnak és hogy még mi minden fog történni, azt csak az orth. izr. hitközség bőrküben nem fő tagjai tudnak megmondani. A héten is egy szép virágszal nőt ki az egyenetlenkedés dudájából, melynek kellemetlen illata megfertőzi az egész vidék levegőjét. Egyébként az itálbi level élénken illusztrálja az ottani származás állapotokat.

Jeruzsálem börtje előtt estén, e hó 11-én a simonyi templomban nagy botrány volt. A pap szakállat teledobálták bojtortájával, a kántor kezéből pedig a gyertyát kidobták, aki szitkolt és atkók kiseretében menekült a templomból. A rabbi fia felöltözt a fejére huzva menekült a templomból, a hitközség előjárósága pedig mindezt nyugodtan nézte és egy szóval sem tiltakozott a történet ellen. Tisztelettel: *Ungr Jakab* s. k.

Gazdasági kultúra és mütárgya fogyasztás. Pozsony megye jár elől gazdasági kultúrában, amelyet nyomon követ Nyitra, Moson, Fejér, Győr, Komárom, Barsmege. Ezekben a megyékben van a legbelteresebb gazdálkodás, ezeknek termései a legnagyobbak. S ha az egyes megyék szántóföldterületét összehasonlítjuk mütárgya fogyasztással, azt találjuk, hogy Pozsony megye a múlt évben elhasznált 46 és fél kiló superfoszfátot holdanként, Nyitra 33, Moson, Fejér 27—27 kilogrammot, Komárom 24 kg. átlaggal szerepel. Ellenben Marmaros, Udvarhely, Hunyad Csik stb. megyék holdanként egy kilogrammot sem használnak, de természetük is messze mögötte marad amazoknak. A gazdaságilag előrehaladt vármegyék nemcsak sok superfoszfátot fogyasztanak egyik évről a másikra, hanem fogyasztásuk emelkedik, így Pozsony megye év alatt holdanként átlagban nyolc kilóval emelkedett. S mit bizonyít ez? Kétségkívül azt, hogy ahol egyszer a mütárgya terméshozadék tulajdonságát fölismerek, ott a fogyasztás évről-évre nagyobb, csak ahol a gazdasági közönyből nem lehet felrzni a népet, ott nincs érdeklődés. De meg is kell nézni, hogy él, hogyan boldogul a nép Pozsonyban, Nyitrában és árviz nélkül is mennyit inségeskedik Hunyadban, — s minden meg van magyarázva. Ott nincs gazdasági kultúra. És kérdés, mikor lesz? . . .

A sertes véz elleni védekezés tárgyában a földművelésügyi miniszter szükségesnek tartotta új rendeletet kibocsátani, amely 1913. okt. 1-jén lép életbe. A miniszter e rendeletet valamennyi törvényhatóságnak és ezek közretitásával a községeknek is megküldte.

Kárpitos ipar üzésére kapott Klapper Fülöp helybeli butorkereskedő engedélyt. Nagyszabású butorraktára megkívánta, hogy a kárpitos munkákat hazilag állítsa elő, így a vásárlóközönség olcsó árak mellett új kifogástalan készítésű árukhöz. A kárpitos szakmába vágó munkákat elváltálja s teljes melegegedésre készíti.

Halálozások. A múlt héten hantolták el Budapesten idős Szinnyei József királyi tanácsos, a m. tud. Akadémia levelező tagját, és a M. N. Múzeum hírlapkönyvtárának igazgató-örét. A hírlapok nehánya az öreg tudós haláláról hosszabb cikkben emlékezett meg, a legtöbb azonban csak — úgy futóban. — Pedig az öreg Szinnyei nagy ember volt, nagyobb, mint akárhány »em getett« és »fölmagasztalt« politikus, vagy államférfi. Nagy tudós, fáradszatlan kutató és jeles író volt, aki 1848—49 ben mint közbonvéd, majd mint honvédtiszt különösen Komáromban átélt egy negethi bombazást és egy sereg csatát. — 49-ben október 3-án mint komáromi kapitánus tette le a fegyvert. Azóta tolvallás és szellemi munkásságával szolgált hazájának. Szinnyei József, Ferber Alajos szításmester, korcsmáros, borkereskedő, majd a rekommáromi dunai repülő-híd vágódnai állóhíd és piaci várn bérőjének és Hikker Juliannának fia, szül. 1830. március 18-án Rekvomáromban. A hazai Ferber-család, melynek minden ága a vasmegeyi Pinkafőrtől vette eredetét, 1854. februar 21-én Rudolf királytól megújított magyar nemesi címeres oklevelet kapott. 5—6 éves korában nénejevel együtt egészen árvaságra jutott és a »timár házba« került nevelésbe. Szinnyeinek öregapja Sárvárott (Vármellekén) lakott mint timár-mester; háza a Gyöngyös mellett volt és a legújabb időkig Ferber-hazának hívták. Csak imént bontották le és helyébe Lipsitz Bernát nevű kereskedő emelt új házat. — Szinnyeinek számos műve között legnevezetesebb a »Magyar Irok Élete és Munkái« című.

Múlt esztőtörtökön temették el közvetlenül az öreg Szinnyei mellé (mind a kettőt dísz-sírhelyre) Pelerfi Sándor kir. tanácsos, új államí nótanitoközép-izetési tanár, az Eötvös-talap megalapítóját, akit a »tanítók ájtjának« neveztek. Papterfai magyarában halt meg. Szegény földműves-család fia, szül.

1841. augusztus 3-án Nemescsóban, Vasmegegyben. Középen járt az ev. gimnáziumba, majd a tanítóképzőben nyert oklevelét, azután folyton képezte magát és nagyobb utazásokat is tett. Ő is azok közé a tanítók közé tartozott, akiket a hetvenes évek elején a közoktatásügyi kormány tanárokká vagy tanfelügyelőkké nevezett ki. Péterfi Sándor több helyen is volt tanító, nevelő, igazgató; 1877-ben a közoktatásügyi minisztérium Budapestre kinevezte nótanítóképző tanárnak. 1896-ban ment nyugdíjba. Rendkívül sok érdemet szerzett magának és szakirodalmi tevékenysége is ismeretes volt az egész országban. Legnagyobb irodalmi munkája »A magyar elemi iskolai népoktatás története« két kötetben, melyet a kormány megbízásából írt.

A varmegyeről. Mult hétfőn megtartották a rendkívüli varmegyei köztörvényhatósági közgyűlést. A főispán előlése mellett. A tavollevő ali-pant Rado Gyula dr. főjegyző helyettesítette. A főszónokok a nemzeti munkaparton Ernusz József dr. és Varga Gabor dr., az ellenzéken pedig Weörös Istvan és Ostffy Lajos dr. orsz. képviselő, aki a gyűlés óta a Vasmegeyei Hírlap mult esztörtéki számában hosszú vezetőkikelyt írt. A névszerinti szavazás kölben-közben meglepetéssel járt, egyébirant a szavazás eredményeként 267 szavazattal 62 ellen a bizalmi nyilatkozatot fogadták el. Nagyon feltűnő volt, hogy a 600 törvényhatósági tag közül csak 329 szavazott le.

A közoktatásügyi miniszterium a jövő évi költségvetés keretében három vidéki leánygimnázium felállítását írtatta be. E három város: Szeged, Kassa és Pozsony. Szegeden az új leánygimnázium 1915 év őszén nyílik meg. A tölket és az épületet a város becsatja az intézet rendelkezésére. — Szegeden a Birak és Úgyészek Országos Egyesülete a felsőbb leányiskolába járó növendékek számára internátust állít föl.

Ásatások Nagysítkén. Nagysítke község határában Neogrady Gilbert szombathelyi főgimnáziumi tanár római épületek romjait hozta naplanyre. Eddig felszínre került egy teljes épület, mely udvarból s 9 szobából, továbbá mellékhelyiségekkel áll. Ezen romok evek óta szántás alatt állott földek alól kerültek ki. Minden jel arra vall, hogy nem egyedül álló épületről van szó, hanem a jövőben még több lakóépület fog a föld alól előkerülni, ami tanúbizonyságot fog tenni arról, hogy a község határában elhuzodó római ut mentén egykor virágzó ókori község állott.

As angol király és urója London városa tanárainak, tanítóinak és azok nejeinek a Buckingham-palotában és kertjében őriasi »gardenparty«-t adott. Az ünnepen 5000 meghívott vendég vett részt. Az angol királyi pár egy indiai satorban fogadta a vendégeket.

Időjárásunk meg mindig kedvezőtlen. Ha volt is közben egy-két derült, meleg nap, csakhamar következtek a zuhogo esőzések, zivatarok, mult esztörtétkön valóságos ószi időjárás. Nincs kellő melegség, amire a növényeknek, különösen a koricának és a szőlőnek volna nagy szüksége. — Augusztusban nagy esők várhatók meg 17. 22. 23. 24. 25. és 26-án. Szeptemberben több szép nap ígérkezik, de nagy szárazságtól ekkor se tartssunk, mert ez a hónap is csapadékos jellegű lesz. Szept. 22-diktől *Kritikus idő* ígérkezik. Októberben az időjárás elég szép és kedvező lehet. Az ószi hónapoknak, de csapadékosnak mondható. Nov. hó 10-dike után teljes.

Amerikából írja egy előfizetőnk: *Tulsa*, Amerika egyik városának műhomosa *Charles Page*, 300 gyermeket fogadott örökbe, kiket hazajamnak szorint való életpályára nevelt. Ezen közt a város egyik szegény gyermekeinek listéti a hét bizonyos napjan parkjába a nyaron.

Nyugalomba vonuló soproni tanító. Sopronban a jövő tanév kezdetével Posch Lajos népiskolai igazgató, betöltvén a soproni ev. elemi iskolai tanítói 40-dik szolgálati évet, nyugalomba megy. Posch Lajos a mult század hatvanas éveiben és a hetvenes évek legelején Sárvarott működött mint tanító és innét hívták meg Sopronba.

Iparosaink figyelmébe. A kereskedelemügyi miniszternek most kiadott határozata értelmében a cipész- és csizmadiaipart, valamint a csizmadia- és cipészipart külön-külön iparigazolvány alapján ugyan, de a képesítésnek külön-külön való igazolása nélkül gyakorolhatja. Ez a két ipar a képesítéshez kötött mesterségek között külön van ugyan megemlítve, de az idők folyamán egybeolvadt.

India, Ázsiának ez a hatalmas birodalma, már régen angol uralom alatt áll és csak nem is régen kőronázták meg indiai császárnak az új angol királyt világraszóló, igazan messes pompával, még pedig nem Kalkutta eddigi fővárosban, hanem a régi Delhi városában, Indiának új fővárosában. Ha megvalósítják a szakértők által benyújtott tervet, úgy Delhi valóban melto fővárosa lesz az indiai császárságnak. A város középpontja az alkirály palotaja és a kormányépület lesz, középtűt gyönyörű parkkal. Azzal is számoltak a szakértők, hogy a város gyorsan fog fejlődni, mihelyt főváros rangjára emelkedik és azért a terjeszkedésre is nagy területet hagytak. (A fiatalág vegye elő a térképet és keresse föl Indiát, illetve Delhi városát!)

A kiegyezés. Tanár: Mondja meg Kovacs Pista, mi választja el Magyarországot Ausztriától? — Pista: A kiegyezés.

Szerkesztői üzenetek.

Viléki család. A nótanítói állások újabb időben csakugyan szaporodtak, csakhogy e pályára már oly rengeteg sokan képesítettek, hogy az oklev. nótanítók egyneked része sem kaphat állást. Ha pedig valahol egy nótanítói állásra pályázatot hirdetnek, kezdődik nyomban a kifincselés, a protekció hajhaszat stb. Pedig, meltoztatik tudni, protekció nélkül manapság csak nagy ritkán sikerül bármely téren egzisztenciához jutni. jól mondja Móra László:

Helyhez jutni mai napság
Mondhatom, kemény dió;
Ne is remélj, hogyha nincsen
Hercogi protekció!
Ez ma az ur, ez tölti be
A fontos állásokat;
Ézert nyálnak talpat sokan
Es imadnak másokat.
En országom, protekció
Legvirágzóbb otthona;
Hany királdt csak porba
S lesz nagyja az ostoba?!

„Fiatal emberek.” Amerikában is csak az boldogul, aki szorgalmas, ügyes és takarékos. Az idén Miskolc vidékéről 32 legény érkezett vissza Amerikából, hogy a sorozóbi-zottság ele aljanak. Szinte büszkéséggel emlitettek, hogy 6k amerikas legények, mert elfelejtettek, hogy Amerika, az igeret földje, ritul becsapta őket. **„A fiatal emberek.”** roszaszinet, kieska-izmaikkól a fiatalosok pedig megtöltötte a gyarak és banyak poros levegőjeve. Az amerikas, ha vissza-baza jön, elfelejti a szenvedést, a kiuzsori-zást, a lelketlen emberkiuzsást, s elhozza folszines, durva gyarkönyeki kulturáját, követelőzést, igényét — és roncsolt testét. A sorozóbi-zottság előtt a harminkét amerikas legény közül egy sem volt be elerőtlenedek, elcsigazottak, rogyottak...

NYILT-TER.

(E rovatban közöltékért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.)

Nyilatkozat

Bovácsony Istvánné helybeli lakos julius hó 25-én szüléshez hivatott, de közben megbetegedtem és a hívásra nem jelenhettem meg, így helyettem Takács Ádámné helybeli szülésznő hivatott, aki végezte is a szülésznői teendőt. Bovácsonyné julius 26-án szülés után meghalt, most úgy hallom, hogy halálának okáért engem gyanusítanak. E helyen hozom tudomásra, hogy én a fent nevezett nőnél betegségem miatt nem segédkezhettem a szülésnél és így nem lehettem oka elhunytának.

Ezen gyanusítást a leghatározottabban visszautasítom.

Czellődömök, 1913. augusztus 16.

Guttman Adolfiné,
okl. szülésznő.

Köszönetnyilvánítás.

Megboldogult szeretett nőm temetése alkalmából számtalan részvétnyilatkozatot vettem. Fogadják mindazok, úgy egyesek, mint egyesületek ezért, valamint a temetésen való megjelenésükért köszöneteméi.

Herzfeld Mór.

LEGSZEBB

vágott és cserépvirágok

: mindenkor kaphatók :

KOSZORUK

alkalmi csokrok, a leg-

izlésebben, olcsó ár-

ban azonnal készülnek

BERECZ LAJOS

kereskedelmi kertészetiében

CZELLDÖMÖLKÖN.

Virágüzlet: Kosuth Lajos-utca.

Kertészeti telep: Sági-ut.

Birtok-vétel.

300—500 holdas birtok készpénzfizetés mellett kerestetik sürgősen megvételre Vasvármegyében. Eladni szándékozik kéretnek, hogy a birtok nagyságát, minőségét, árát és fekvési helyét lapunk szerkesztőségével közöljék.

Hölgyek figyelmébe.

Aki fess és kényelmes fűzöt óhajt,
rendelje meg

Győrött, Bóék Dánielné

Megyeház-utca 9. szám alatt levő
mellfűzőkülönlegességi műtermében.
A legujabb francia, reform vagy
igen kényelmes halcsont nélküli
házi fűzöt mérték után igen jutá-
nyos árban. Javítás és tisztítás szin-
tén elfogadtatik.

Ugyanótt utazónó felvétetik.

Eladó földbirtok.

Czellődmőlkön a volt Witt-
mann-féle kötőző mellett özv.
Tóthné-féle jól termő

földbirtok

azonnal eladó.

Érdeklődők forduljanak

Kálmán József

asztaloshoz Sárvár.

Kiadó lakás.

Czellődmőlkön, a Szent-
háromság-téren egy újonnan
épült két szobás lakás előszó-
bával konyhával és a szüksé-
ges mellékhelyiségekkel

Kohn Sándor

fűszerkeres.-nél azonnal kiadó.

ZAKOTS ISTVÁN

kelfestészeté és vegyeszeti
ruhatisztító intézete

PÁPÁN, Szentbenedek tér 16.
(Sajat házamban.)

Vidéki megrendelések gyorsan
és lelkiismeretesen eszközöl-
tetnek.

**ELADÓ
kertészet**

A Sági-utcában levő
kereskedelmi kertészetemet
azonnal olcsón eladom.

Sulok István, kertész.

ELADÓ HÁZ.

Két lakásból álló újonnan
épült ház, mellékhelyiségekkel,
szép gyümölcsös kerttel azon-
nal, olcsó áron eladó.

A kiadóhivatalban nyerhető
bővebb értesítés.

Eladó motorkerékpár.

Egy két lóerős Puch-gyártmányú
motorkerékpár teljesen jókarban ol-
csón eladó. — Érdeklődők szerkesz-
tőségünkhöz forduljanak.

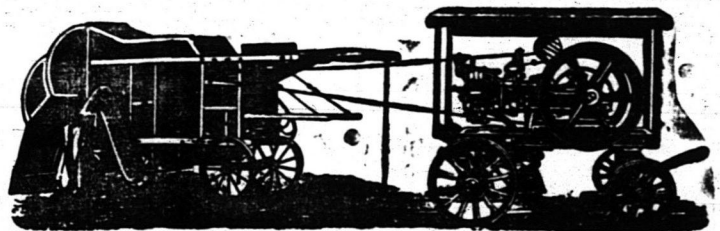
Eladó tenyészbika

A tokoresi bérgazdaság-
ban egy darab pirostarka 2
és fél éves tenyészigazolvány-
nyal bíró, felvér simentháli

B I K A

eladó.

Felvilágosítással szolgál a
tokoresi bérgazdaság.

Gépjavitó és kovácsműhely.

Tisztelettel hozzuk a n. é. közönség b. tudomására, hogy **Czellődmőlkön a Gyár-utcában** (Kórházkert mellett) saját telkünkön épült új műhelyünkben

mezőgazdasági gépjavitó és kovács-műhelyt

rendeztünk be.

Elvállaljuk gőzgépek, benzinmotorok, cseplőgépek, vetőgépek, járgányok, szivattyúk, stb szakszerű javítását.

Mindenmü kovácsmunkákat, lóvasalást a legpontosabban telje-
sitünk. Szives pártfogást kérve,

kiváló tisztelettel

Varga Testvérek, gépészek.

709/1913. V.

Árverési hirdetés.

Alulírt bír. végrehajtó közhírával teszi, hogy a papai kir. járási bíróság 1913. V. 378. sz. végzése folytán vb. **Rothauser Jenő papai lakos** csődtömegére árverést rendelt el.

Ezen árverésnek megtartására határidőül 1913. évi augusztus hó 21. és következő napjainak mindenkor d. u. 8 órájára Pápa Kossuth Lajos-n. kúrtzeük, mikor is a csődleltár 1—243. 245—274. t alatt összeirt és 6955 K 56 fillérre becsült üzleti berendezés, szesz italok, cukorkák és különféle gyarmatárúk esetleg a kikiáltási áron nál is eladtnak.

Vevő köteles a vételárat nyomban kitizetni, azon megjegyzéssel, hogy a csődtömeg a felleltározott áruk minőségéért és mennyiségeért szavatosságot nem vállal.

Pápa, 1913. augusztus hó 15.

ASZTALOS SANDOR sk.
kir. bír. végrehajtó.

Sághegyi óbor**megvételre kerestetik.**

Eladók szerkesztőségünkben jelentsék a mennyiséget és árt.

Steckenpferd**lilomtejszappan**

elérhetetlen hatású szeplok eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc és bőraplásra, mit számtalan elismerőlevéllel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, Drogeriakban, Illatszert és fodrászüzletekben 80 fillérért kapható. Szintugy paratlan hatású női kézápolásra a Bergmann »Manera« lilomkrémje, mely tubusokban 70 fillérért mindent kapható.

Olesó bor.

Balatonmelléki 1912. évi termései boraimat, ha azokból legalább 50 liter rendeltek, 70 filléres árban eladom.
Bármikor kapható.

Domokos Ignác, szállodás.

ELADÓ portál.

Egy keveset használt
üzletiportál

olcsón eladó

Érdeklődők lapunk szerkesztőségénél nyernek bővebb felvilágosítást.

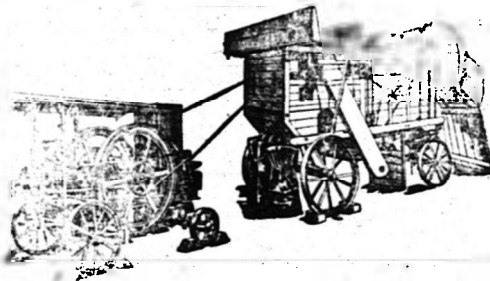
Tisztaság — Egészség!

Ha fájnak a lábai : **menjen gőzfürdőbe.**
Ha fáj a dereka : **menjen gőzfürdőbe.**
Ha éjjel dőzsöl : **menjen gőzfürdőbe.**
Ha egészséges : **menjen gőzfürdőbe,**
hogy ezt a kincset megóvja.

Masszás és tyukszemvágás.**Pápai gőz- és kádfürdő**

régel 6 órától egész nap nyitva.
Csütörtökön délelőtt és délután a gőzfürdőt hölgyek használhatják.

Automobilok, kerékpárok, írógépek, varrógépek, mérlegek, mindennemű műszerészeti dolgok javítását pontosan és lelkiismeretesen teljesítjük.

Motorokhoz szükséges alkatrészeket raktáron tartunk. Épületekhez vasredőnyöket, tolórácsokat, napvédőernyőket készítünk.

A jelenkor igényeinek megfelelő legújabb rendszerű gépekkel, **különféle esztergapadok, amerikai gyorsfurógép stb.** felszerelt villamüzemű nagyszabású gépműhelyünkben mindenféle parti és gazdasági gépeket szakemberrel javítunk

Takáts és Schmidt Czeldömölk,

Sági-utca 30. szám alatt.

SZALAY GYULA

temetkezési vállalata

CZELLDÖMÖLKÖN, SÁGI-UTCA.

Nagy választékban raktáron tartok díszes érc és fakoporsókat, koszorúkat és minden a temetkezéshez szükséges cikkeket.

Hullaszállítását s minden egyéb megbízást a legnagyobb gondgal, pontossággal végezek úgy, hogy a gyászoló családnak akár helyben, akár vidéken, miről sem kell gondoskodnia.

Temetéseket a legegyszerűbbtől, a legdíszesebbekig elvállalok és azokat a kegyelet megadásával végzem. Ravatalokat felállítok, mely célra pompás díszletek állanak rendelkezésemre.

Városunk vidéke n. é. közönségének szíves jóindulatát kérve, vagyok mely tisztelettel

Szalay Gyula asztalos, Czeldömölk, Sági-utca.